

Kvaliteter och funktioner för friluftsliv

Området kring Rådasjön är idag ett välfrekventerat närströvsområde med kulturmiljöer, mycket värdefulla ekskogar, hagmarker, sjön och utsiktsplatser. Området har stora upplevelsekvalliteter och högt identitetsvärde. Anslutningen till Gunnebo är intressant ur landskapsperspektiv (GF-konsult 2003).

Området är en stor tillgång för både närboende och hitresande. Målgruppen för Rådasjöns naturreservat är i första hand närboende dvs Mölnlycke, Pixbo och Mölndals östra del (Sjövalla och Helenevik). Idag är det många Mölnlyckebor som aldrig varit på t ex Labbera. En analys av tillgång till tätortnära naturområden i Göteborgsregionen är gjord (GF-konsult 2003). Av den framgår att ”den värdefulla närnaturen kring Mölnlycke är framförallt viktig i ett regionalt perspektiv för Göteborgs tätort. I synnerhet området kring Gunnebo och Råda utgör ett mycket värdefullt lättillgängligt utflyktsområde.”

Närnatur brukar klassas som natur på 1-2 km avstånd från bostaden dit man kan ta sig lätt gående eller med cykel. För dem som har längre att åka krävs bra information och goda parkeringsmöjligheter och kollektivtrafikförbindelser. De åtgärder som planeras vid en naturreservatsbildning kring Rådasjön kommer att göra området än mer tillgängligt och intressant för friluftsliv. Nedan beskrivs de kvaliteter och funktioner som behövs för friluftsliv och hur väl förslag till Rådasjöns naturreservat kan uppfylla dessa mått.

Kvaliteter och funktioner för friluftsliv: (enl. GF-Konsult 2003)	Hur stämmer det med förslag till Rådasjön naturreservat? (delen Härryda kommun)
Identitetsvärde och representativitet	Området har högt identitetsvärde. Sjö, ekskogar, kulturminnen. Ädellövskogar som fanns runt säterier och herrgårdar utgjorde ett avvikande inslag i landskapet. Skogspartierna kring Råda säteri är en del av detta och kan ha anor sedan 1400-talet. Regionalt representerar dessa skogar en ovanlig naturtyp som gör dem extra värdefulla. Vid reservatsbildningen kommer dessa värden bevaras och skötas. Denna miljö är mycket intressant att utöva friluftsliv i men har även stora pedagogiska värden för skolundervisning och forskning.
Kulturhistoria	I området finns intressanta kultur- och fornminnen som har stor attraktionskraft och stora pedagogiska värden. Bl a Råda säteri, byggd ruin, stengärdesgårdar, fossila åkrar, allé, bokskog. Vid reservatsbildningen kommer kultur- och fornminnena att informeras om och synliggöras.

Frihetskänsla	Upplevelsevärden såsom ”frihet och rymd”, ”skogskänsla”, ” ofta anges av besökare till naturreservat (Länsstyrelsen i Stockholms län 2003:10). Naturreservatets storlek är viktigt för besökaren så att man kan hitta egna smultronställen där man kan vara ganska ensam. Oexploaterat naturområden men nära tätort. Ute på sjön och Labbera är frihetskänslan störst. Ett funktion område har är möjligheten till avkoppling och uppleva landskapet. Trafikbuller hörs mer eller mindre inom hela området. Lokalt kan vågskvalp mot klippor och strand överrösta. Hastighetsbegränsningen för båtar på sjön bidrar till att minska störningen.
Strand och vatten	Utsikt över vatten är en viktig kvalitetsfaktor som området har. Området bjuder också till bad, båtar, fritidsfiske. Reservatsbildningen kommer inte att medföra någon förändring.
Utsikt	Utsiktsplatser är attraktiva och ger ofta utflykten en viktig målpunkt. Udden på Labbera och andra strandpartier och höjder ger god utsikt över sjön. Vid reservatsbildningen ges möjlighet att vid ”ruinen” på Labbera förbättra utsikten mot Råda säteri. Utmed sjöns sydöstra strand och gång-och cykelbana planeras en gallring och röjning så man får utblickar över sjön, så även på Vakekullen.
Artrikedom	Artrikedom ger generellt en uppskatta variation. Växter och blommor, grova träd, fåglar, fjärilar och andra djur. Att stöta på djur i naturen berikar naturupplevelsen, inte minst för barnen. Att klättra i träd och berg är andra saker som uppskattas av barn. I området kan man se en mängd vilda djur, men även hästar. Kor ska i framtiden beta strandängen vid Fridhemsviken. Det finns delade uppfattningar om betesdjurens närvaro är positiv eller negativ för friluftslivet. För många är det en av de viktigaste kvaliteterna och andra ett störande inslag. Betesdjuren har dock en viktig funktion för landskapets hävd, vilket det kan finnas behov av att informera om. Bär och svamp är ofta viktiga anledningar till naturbesök. Den naturmiljö där bär och svamp trivs finns inte i någon nämnvärd omfattning här. Vid reservatsbildningen kommer artrikedomen att gynnas. Information är viktig för besökaren.

Strövrunda	En strövrunda på ca 3-4 km i varierande natur är en viktig funktion för friluftsliv. Den dagliga promenaden för att rasta hunden eller med barnvagnen är särskilt värdefull i området öster om Säterivägen. Området kring Rådasjön bjuder till många olika strövrundor med kortare eller längre sträckor i skog, utmed stränder och över öppna marker. Totalt finns ca 8,8 km gångstigar, 5,2 km gång- och cykelvägar, 1,9 km ridväg och ytterligare 800 m gångstigar planeras enligt beslutshandlingen.
Motion, sport	Motionsidrott och olika sporter är kvantitativt viktiga anledningar för naturbesök. Ofta är naturupplevelsen en viktig del av aktiviteten. Inom området finns goda möjligheter till joggning och cykling, men även sporter som ridning, fotboll, rodd, segling och simning. Isen på sjön på vintern ger möjlighet till skridsko- och skidåkning. Flera föreningar är verksamma inom området. Reservatsbildningen påverkar inte ovannämnda verksamheter förutom, vid anordnande av orienteringskontroller eller för tävlingar som kan inverka störande på naturmiljön. Då krävs kommunens tillstånd.
Social plats	Betydelsen av öppna platser i tätortsnära natur som social samlingsplats, fest- och picknickplats har alltid varit viktig, synes särskilt viktig för invandrargrupper. Råda säteris trädgård, stugorna vid Råda säteri som hyrs av föreningar, kolonilottsområdet, bad- och grillplatser är sådana platser. Att sätta sig och ta en picknick eller grilla är inte minst uppskattat av barnen. Området har ytterligare framtiden potentialer för i form av gräsyta kring fotbollsplanen och Råss.
Skönhet	Att ett naturområde är vackert anges ofta som det viktigaste motivet att besöka det. Vad som upplevs som vackert varierar, men vissa gemensamma drag finns. Vitsippsbackarna utmed Säterivägen är något som alla genomresande ser på våren. Halvöppet landskap, grova gamla träd, lövriki, utsikt över vatten är andra funktioner. Området har ytterligare framtida potentialer. Vid reservatsbildningen kommer marken bli välhävdat och skött till gagn för flera intressen.

”Målpunkter” för Rådasjöns naturreservat:

- ?? Vitsippsbackar i ek- och bokskog om våren,
- ?? Råda säteri med restaurang, cafe, trädgård, stall, hästhagar
- ?? Labbera, dess udde, bokskog, norrsidan
- ?? ”Ruinen”
- ?? Isen på sjön på vintern för skridsko- och skidåkning
- ?? Stränder, klippor, badplats, bryggor, Råss, grillplatser
- ?? Ekeliden (Konstvandringen)
- ?? Stugor, kolonilottsområde, fotbollsplaner
- ?? Säteriskolans samlingsek , skatboet, kajans boträd och egna smultronställen
- ?? Vakekullens utsikt
- ?? Hälsans stig